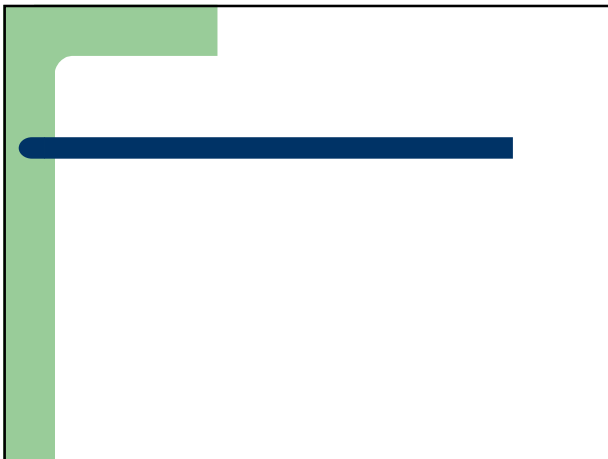

'De' Nederlandse hand

1. Loop met een bijna gestrekte arm op de ander af
2. Geef uw réchterhand
3. Buig uw elleboog als u vlakbij bent
4. Houd uw hand vertikaal
5. Bots met de 'oksel' van uw duim stevig in de oksel van de andere duim
6. Knijp stevig in de andere hand ('ferm')
7. Schud éénmaal stevig vertikaal, er komen dan vanzelf twee naschokjes bij
8. Kijk tijdens het schudden de ander in de ogen
9. Glimlach op dat moment en/of knik vriendelijk
10. Druk uw duim stevig in het zachte vlees van de ander, dan méént u het

'De' Arabische hand

1. Let er op óf de ander een hand wil geven
2. Geef een zachte ('respectvolle') hand
3. Kijk de ander niet ('brutaal') in de ogen
4. Breng uw hand naar uw hart

Omgaan met straatcultuurgedrag

Hans Kaldenbach

www.hanskaldenbach.nl

Opvoeding tot ± 1965, 'dorps':

Kerk
Thuis
School
Buurt

Ook zwakke opvoeders...
Ook labiele kinderen...
Ook met een puberbrein

Opvoeding, nu

'MTV', etc.
Reclames, internet, games...

Straat

Thuis
(Religie)
School

Bij zwakke opvoeders...
Bij labiele kinderen...
Met een puberbrein...

Opvoeding, tegenstrijdigheden:

Leren is voor losers
Geniet zoveel je kunt
Gezag is shit
Sexy is hot
Wees stoer
Leef voor jezelf
Vechten, kracht geeft status
Uiterlijk, mode
Korte termijn genot

School is belangrijk
Leef verantwoord
Gehoorzaam ouderen
Wees netjes, wees zedig
Wees bescheiden
Denk ook aan anderen
Praat conflicten uit
Innerlijke waarden
Denk aan je toekomst

Bij zwakke opvoeders...
Bij labiele kinderen... Puberbrein...

Omgaan met jongeren

**U kunt de wind niet veranderen
Maar hoe de zeilen staan...
... bepaalt u zelf**

Doel:

- **Begrijpen**, snappen, kunnen inleven
Verstand + gevoel
Noodzakelijk voor professionaliteit
- **≠ Begrip**. Er begrip voor hebben, het goedvinden. Het ermee eens zijn
Oordeel, norm
Niét nodig voor professionaliteit

STRAATCULTUUR GEDRAG:

- *Als je ze wilt corrigeren staan ze meteen op scherp*
- *Ze zullen nooit toegeven dat ze iets gedaan hebben*
- *Ze praten op een hondsbrutale toon tegen je*
- *Je voelt hun minachting, zeker als je vrouw bent*
- *Ze gebruiken gemakkelijk geweld*
- *Ze pakken je precies op je zwakste punt*
- *Je moet altijd mij hebben / je discrimineert*
- *Als je ze aanraakt is het alsof je ze in elkaar slaat*

Voorbeelden van 'judo'

- Strippenkaart
- Politie Slotervaart
- Badmeester
- Winkeldiefstal
- Smerige voeten op de bank
- Hangjongeren voor de deur
- Lawaai, 2 uur 's nachts
- Fiets gestolen

Hoe korter het lontje:
Veel meer 'judo' of duidelijker 'karate' nodig!

Hoe aanspreken op gedrag?

- **Karate.**
Confronteren. Meteen ertegen ingaan.
Meteen zeggen wat je fout vindt.
(N.B. respectvol óf de persoon beschadigend!)
- **Judo**
Eerst contact leggen &
Niet willen afbranden ('respect').
= meebuigend ombuigen!

N.B. Kickboksen en aikido

Minder gezag & minder sociale controle

- Van gezagopvoeding naar overlegopvoeding
Van vertikaal naar horizontaal

U of jij zeggen?

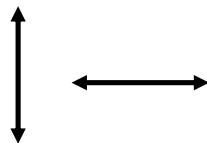
Eigen kleding pakken

Jantje, wil je afwassen?

Mathilde in de bus

Als de partner ruzie heeft met de kinderen

Luna en de zaklantaarn

- Minder sociale controle

Bemoei je met je eigen kind

Als je er iets van zegt heb je zo een mes tussen je ribben

Wat álle mensen nodig hebben:

- Liefde, aandacht, vertrouwen dat het goed komt, steun, een kans geven, etc.
- Structuur, regels, grenzen, duidelijkheid.

Kwetsbare kinderen hebben van beide meer nodig

Wat zit ónder uw gedrag?!!

- Liefde, aandacht, vertrouwen dat het goed komt, steun, een kans geven, etc.

uit zorg, liefde?

uit slapte, geen ruggengraat, lafheid?

- Structuur, regels, grenzen, duidelijkheid.

uit zorg, liefde?

uit korzeligheid, wraak, boosaardigheid?

Twee extra competenties nodig:

Bij gemiddelde jongeren is voldoende:

Vriendelijk vragen &

Dringend vragen.

Bij straatcultuur, extra noodzakelijk:

& Contact leggen, eervoller een uitweg bieden

(uit kracht, niet uit slapte)

& Dwingend grenzen stellen (uit liefde, niet uit wraakzucht)

De jeugd van tegenwoordig:

- Leeftijd en functie, uniform, titel, zijn 'geen' argument meer.
- Een correctie wordt alleen aanvaard als er éérs contact is gelegd
- Jongeren zijn gevoeliger voor kwetsing, autoritair gedrag. Respect

Corrigeren van korte lontjes

- Wat u hoopt en onbewust verwacht:
DE BURGERLIJKE CULTUUR
- Wat u krijgt:
DE STRAATCULTUUR

Als u jongeren corrigeert:

BURGERLIJKE CULTUUR:

1. "Sorry"
2. Letterlijk toegeven, bekennen
3. Spijt, berouw, nederigheid
4. Redenen geven. De schuld bij jezelf zoeken.
5. Herstellen, teruggeven.
6. Beterschap beloven.
7. Een berisping lijdzaam ondergaan.

Als u jongeren corrigeert:

STRAATCULTUUR

1. Géén "sorry".
2. Ontkennen, júist als het gezien is
3. Macho-gedrag, verontwaardigd, je discrimineert
4. Slachtoffer zijn. De schuld afschuiven
5. Soms bedreigen
6. Niet beterschap beloven
7. Berisping niet pikken

Als u jongeren corrigeert:

STRAATCULTUUR

1. Géén "sorry".
2. Ontkennen, júist...
3. Macho-gedrag, verontwaardigd, je discrimineert
4. De schuld afschuiven
5. Bedreigen
6. Niet beterschap beloven
7. Berisping niet pikken

BURGERLIJKE CULTUUR

1. "Sorry"
2. Letterlijk toegeven, bekennen
3. Spijt, berouw, nederig
4. Redenen geven. De schuld bij jezelf zoeken.
5. Herstellen, teruggeven.
6. Beterschap beloven.
7. Een berisping lijdzaam ondergaan.

plaatjes man en muis

Diefstal op school

Situatie 1

Als u zeker weet dat het gestolen voorwerp nog in het lokaal is

Situatie 2

Als het gestolene verdwenen is en u niets bewijzen kan, niets zeker weet

Gestolen voorwerpen terugkrijgen, als het nog in het lokaal is.

- Eerst nog een eervolle uitweg bieden?
*Iemand in je tas gestopt; per ongeluk...
toevallig gevonden... Ik ga even weg...*
- Daarna geen slappe hap: dat geeft geen respect + het maakt uw school superonveilig!
Bel de politie of een hulpteampje (m+v)
'Assistentie collega'. Fouilleren, doorzoeken, niet alleen naar de wc, niet bellen.
Aangifte?

Gestolen voorwerpen terugkrijgen, als u niets kan bewijzen:

Dit lukt alleen als u een goede band hebt! U Richt zich op op 'ontkennend herstellen'. Uw ondertoon is: kracht!

- Leg contact, straal uit: *ik ga jou niet afbranden; het gaat om het mobieltje*
Dus: hou het onpersoonlijk. Niets jij | iemand van jullie heeft het gestolen. Er is iets weg...
(N.B. Bij zwakke zachte toegeevende jongeren lukt de directe 'karate' aanpak wel)
- Maak met veel gevoel duidelijk hoe belangrijk het voor je is. Maak hen tot helper
- Geef een eervolle uitweg, bedank alvast
- Hoe erop terug komen? Zie 'Machomannetjes'

Macho: schaamte over zwak-zijn

Wat voelen zij als 'zwak':

bang zijn; twijfelen; kritiek krijgen; een compromis aanvaarden; behoefte hebben aan tederheid; afhankelijk zijn; hulp vragen; hulp aanbieden; moeten doen wat een ander zegt; excuseren, bekennen, vrouwelijk lijken

Dit geeft 'schaamte': *Dan ben je compleet waardeloos.*

Dus: **stoerheid** om die schaamte af te dekken.

Stoer zijn afbouwen

- De hardste schreeuwers niet alle aandacht
- Praten ipv vechten
- 'Jantje en ik' i.p.v. 'Ik en Jantje'
- Leren praten over gevoelens
- De anti-leerhouding bespreken
- Snel geld verdienen bespreken.
- Model of voetballer worden: bespreken
- MTV in de kantine?

(zie Machomannetjes, 99 tips...)

Maak beleid

- Personeel: méér judo en duidelijker karate
- De kankerwoorden de school uit
- Hoe hectische (politieke) onderwerpen bespreken?
- Hoe de afkeer van homoseksualiteit verminderen?
- Oude en nieuwe gehoorzaamheid bespreken

Oude en moderne gehoorzaamheid

- **Gehoorzaamheid, traditioneel:**
Iedereen gehoorzamen, niet tegenspreken, zwijgen en slikken
- **Gehoorzaamheid, modern:**
Tegenspreken mag, uitleg vragen mag, maar níet op het moment dat politie, brandweer nadrukkelijk gehoorzaamheid vraagt / eist. Achteraf is er een klachtencommissie etc. (vrijwillig invoegen) (Evelien Tonkens: Spugen op kleine leiders)

Paard en ruiter

- Zet de ruiters op de paarden
- De beide paarden moeten volledig zichtbaar zijn
- U mag niets scheuren of vouwen
- In een plat vlak

Als het u niet lukt: probeer met andere ogen te kijken

Verder lezen:

- Elijah Anderson:
The code of the street
- Hans Kaldenbach:
Respect, 99 tips voor het omgaan met jongeren in de straatcultuur
- Hans Kaldenbach:
Machomannetjes, 99 tips om de straatcultuur terug te dringen uit het onderwijs
- Jan-Dirk de Jong:
Kapot moeilijk

www.hanskaldenbach.nl

Sheets, soms gebruiken

Het ongeluk

Een vader en zijn zoon rijden in een auto. Ze krijgen een ongeluk. De vader sterft. De zoon wordt naar het ziekenhuis gebracht.

Daar zegt de chirurg: "Ik kan hem niet opereren, het is mijn zoon".

Zoon, rook je?

- Wat is beleefd, gewenst gedrag?
- als er zeer strakke normen zijn +
  - en sterke sociale controle

Traditionele verre samenlevingen
Bijbelgordel
Op deeltereinen in uw organisatie

Drie soorten jongeren:

- Respect = Doen wat volwassenen vragen.
Ruimte géven
- Respect = je gehoorzaamt als...
  - als ze het op een nette manier vragen én
  - als ze het voldoende goed uitleggen
(*je kan wel ouder zijn... een uniform aanhebben...*)
- Respect = Ruimte éisen; jullie moeten mij respect geven; mij niet begrenzen; wie ben jij om mij...
Stoer, machogedrag

Corrigeren bij kortste lontjes

- **Óf karate (confronterend, direct ertegen in)**
  - als u daar het type voor bent!!
  - als u dat beheerst kan volhouden
- **Óf judo (contactlegend)**
  - Leg contact, groet
  - Straal RUST uit, geen ergernis
  - Zeg dat u begrijpt dat...
  - Vraag om hulp
  - Bied een eervolle uitweg
  - Bedank

Pas op met karate als u daar geen type voor bent.

Een groot ego, narcisme

1950: Op bidprentje: *'Zij heeft zich haar hele leven opgeofferd voor haar man en haar gezin'*

1960: Start van 'assertiviteit; opkomen voor jezelf'

2010: Vaker: **Groot ego. Ikke eerst. Eigen groep eerst. Eigen opvatting belangrijkste. Een dik ik.**

Ruimte éisen, moeite met inschikken en begrensd worden

Een correctie = ontoelaatbare inbreuk op...

Aanhouden = lastig vallen. Feedback = aanval

In combinatie met zwakke zelfbeheersing = kort lontje

Wie ben jij om mij te vertellen dat ik...

Ze laten zich niet makkelijk begrenzen... tenzij...